

Dagthema: Open huis

Overweging 20 februari – Jan Meijer

*“...de aarde niet geërfd, wij lenen de aarde van onze kinderen”
In Genesis houdt Jozef open huis voor zijn ...”*

Eerste lezing uit Genesis
Tweede lezing Alles wat ademt
Derde lezing uit Lucas

Openingsgebed

Wij zijn hier bij elkaar
in de Naam van de Eeuwige,
die is, was en komt.

En van Jezus, die in zijn menszijn
het goddelijke op deze wereld bracht.

En van de Geest,
die haar liefdevolle energie
door ons heen blaast,
zodat wij – vervuld met licht en liefde –
mens kunnen zijn op aarde.

Lied: Eerste en laatste Trijntje Oosterhuis

<https://www.youtube.com> ›

Wat ik gewild heb,
wat ik gedaan heb,
wat mij gedaan werd,
wat ik misdaan heb,
wat ongezegd bleef,
wat onverzoend bleef,
wat niet gekend werd,

wat ongebruikt bleef,
al het beschamende
neem het van mij.

En dat ik dit was
en geen ander,
dit overschot van stof van de aarde:
dit was mijn liefde.
Hier ben ik.

Welkom

Een goede zondagmorgen op deze wereld dag voor de Sociale Rechtvaardigheid, die in 2007 is ingesteld door de Verenigde Naties. En door de ogen van Sociale Rechtvaardigheid lezen we de teksten, zingen we de liederen en bidden. Samen in de kerk en in Zoom.

Sociale rechtvaardigheid is onder andere het ultieme streefdoel voor iedereen die zich bezighoudt met gelijkwaardigheid tussen mensen wereldwijd. In een sociaal rechtvaardige wereld heeft ieder mens op een gelijkwaardige manier toegang tot de basisbehoeften, zoals vrijheid, veiligheid, onderwijs en voedselzekerheid.

Over veiligheid en voedselzekerheid lezen we in Genesis over Jozef in Egypte die voor zijn familie gaat zorgen.

Over vrijheid en vrede horen we Rob de Nijs in de tweede tekstlezing zingen. Een lied uit 1985 dat nog steeds akelig actueel is, zoals onder andere in Oekraïne. Laat alles wat ademt in vrede bestaan.

Over Sociaal lezen we in Lucas als Jezus spreekt over hoe je als mensen onderling zou moeten verhouden en gedragen.

Een tekst die schuurt, vragen en meningen oproept.

Met name het refrein in het lied van Rob de Nijs, “laat alles wat ademt in vrede bestaan” bracht mij bij de rechtvaardigheid waarmee de natuur en de aarde behandeld wordt.

Of beter gezegd de onrechtvaardigheid.

De regel in het gedicht ‘De zeer oude zingt’ van Lucebert kwam als in neonletters voor mijn ogen: Alles van waarde is weerloos.

Ik heb het complete gedicht verwerkt in mijn overweging.
Al bij de voorbespreking bleek dat sociale rechtvaardigheid een begrip is dat heel breed is en niet alleen terug te vinden is in de wet maar ook in de regels die we met elkaar afspreken.
Soms zijn ze er door social media zonder precies de herkomst te weten.

Omdat we weer mogen zingen heb ik met plezier de liederen uitgezocht. Eén lied zelfs twee keer. Onbedoeld, maar ik vond het lied op twee plaatsen mooi passen. Alles wacht op u vol hoop. Acht regels die één keer worden gezongen, maar op de naar mijn idee mooie plekken in de viering niet één maat twee keer.

Samen zingen is ook sociaal en samenzijn in onze kerk en in zoom dubbel zo sociaal. We geloven in deze kerk. En dat geloof in deze kerkgemeenschap de Duif spreken we straks met elkaar vol geloof, hoop en liefde uit.

De Duif als open huis met mensen die zichzelf open stellen.
Een Duif waarin iedereen welkom is en iedereen gelijk is en gelijkwaardig behandeld wordt en de kans krijgt zichzelf te zijn.
Met een eigen overtuiging, eigen mening en eigen invalshoek als bagage om sociaal en rechtvaardig met elkaar om te willen omgaan.
Met de bijbel als uitgangspunt.

Zonder discriminatie van welke aard dan ook en respect voor elkaar, elkaars mening, overtuiging en geloof.

Een kerkgemeenschap waarbinnen je je veilig kunt voelen en waar je oprecht welkom wordt geheten en van harte welkom bent.

Carla en ik wensen dat we een mooie viering met elkaar in dit open huis mogen hebben op deze dag van de Sociale Rechtvaardigheid.

Gebed

Schepper van het zichtbare en onzichtbare,
wees barmhartig voor uw mensen.

We erkennen, Onvoorstelbare en Onnoembare,
soms zijn we zo onzeker,

dat we onze toevlucht nemen tot woordengeweld;
soms zijn we zo angstig,
dat we niets en niemand meer durven vertrouwen;
soms zijn we zo ziek, naar lichaam en geest,
dat we geen toekomst meer zien.

Voor al die keren,
vergeef ons onze zwakheid, Eeuwige,
bevrijdt ons uit onmacht tot leven
waardoor we van U en van elkaar vervreemden.

We zijn slechts gast op uw aarde,
help ons tijdens onze levensreis
en wacht op ons met open armen.
Amen.

Lied: Alles wacht op u vol hoop

Alles wacht op u vol hoop.
Alle levenden vragen u om voedsel.
Neemt Gij hun adem weg, zij sterven
en zij vallen terug in het stof.

Zendt Gij uw geest, zij worden herschapen.
Gij geeft de aarde een nieuw gezicht.

Eerste Lezing Genesis 45, 3-11

Jozef zei tegen zijn broers: “Ik ben Jozef! Leeft mijn vader nog?” Maar de broers zeiden niets, want ze waren vreselijk geschrokken. “Kom dichterbij!” zei Jozef. Dat deden ze.

Toen zei hij: “Ik ben Jozef! Ik ben de broer die jullie verkocht hebben. Daarna ben ik naar Egypte gebracht. Maar jullie hoeven niet bang te zijn. En jullie moeten niet boos op jezelf zijn, omdat jullie mij verkocht hebben. Want God heeft mij hierheen gestuurd. Hij heeft mij eerder dan jullie hierheen gestuurd om jullie leven te redden. Er is nu al twee jaar hongersnood. En er zal nog vijf jaar geen koren op het land groeien. Daarom heeft God mij eerder dan jullie hierheen gestuurd. Zo kan ik zorgen dat jullie blijven leven. Zo kunnen er veel mensen gered worden. Ik ben dus niet door jullie hierheen gestuurd maar

door God. Hij heeft ervoor gezorgd dat ik nu de belangrijkste raadgever van de farao ben. Ik heb de leiding over het paleis en heel Egypte.”

Jozef ging verder: “Jullie moeten nu meteen teruggaan naar onze vader. Jullie moeten zeggen dat God mij de leiding gegeven heeft in Egypte. Hij moet zo snel mogelijk naar mij toe komen. Hij kan in het gebied Gosen wonen. Dat is dicht bij mij. Hij kan al zijn kinderen en kleinkinderen meenemen, en ook zijn schapen, geiten en koeien en alles wat hij heeft. Er zal nog vijf jaar honger zijn. Maar ik zal voor hem zorgen. Dan zal hij het goed hebben, en ook de hele familie en alle dieren.”

Tweede lezing : Lied Alles wat ademt Rob de Nijs

<https://www.youtube.com/watch?v=82Fo65qSSNY>

Vrede is ver, verder dan ooit.

Zo dicht bij huis rusten wapens nooit.

Wat heeft de angst met ons gedaan?

Laat alles wat adem in vrede bestaan

Macht speel met macht een dodelijk spel.

Bang voor elkaar dreigen ze met de hel.

Leer nu of nooit samen te gaan.

Laat alles wat ademt in vrede bestaan.

Alles wat ademt in vrede bestaan.

Hoe vreemd ook de taal, je kunt hem verstaan

Laat alles wat ademt in vrede bestaan.

Alle wat ademt in vrede bestaan.

(vertaling Russisch couplet)

De machten spelen een spel met de dood.

Beide vrezend een ontmoeting in de hel.

Refrein: Laat alles wat ademt in vrede bestaan.

(vertaling aan Engels couplet)

Er zal een nieuwe inhoud gegeven worden

aan leven en laten leven

Refrein: Laat alle wat ademt in vrede bestaan.

Derde lezing Lucas 6 27-38 Wees goed voor iedereen

Jezus zei tegen de mensen die naar hem luisterden: Je moet van je vijanden houden. Wees goed voor de mensen die je haten. Spreek met respect over de mensen die je uitschelden. Bid voor de mensen die je slecht behandelen. Als iemand je een klap in je gezicht geeft, draai dan je hoofd naar de andere kant. Dan kan hij je nog een keer slaan. En als iemand je jas afpakt, geef hem dan ook je hemd. Als iemand iets van je wil hebben, geef het hem dan. En als iemand iets van je pakt, vraag het dan niet terug. Behandel andere mensen zoals jezelf behandeld wilt worden. Stel dat je alleen van je vrienden houdt. Verdien je dan een beloning van God? Nee want ook slechte mensen houden van hun vrienden. En stel dat je alleen goed bent voor mensen die goed zijn voor jou. Verdien je dan een beloning? Nee, want slechte mensen doen hetzelfde. En stel dat je geld leent aan mensen die je het later terugbetalen. Verdien je dan een beloning? Nee, want ook slechte mensen lenen geld aan mensen die het terugbetalen. Daarom zeg ik tegen jullie: Houd van je vijanden. Wees goed voor iedereen. En leen geld uit zonder het terug te verwachten. Dan zullen jullie een grote beloning krijgen, en zullen jullie kinderen van God zijn. Want ook God is ook goed voor mensen die ondankbaar en slecht zijn.”

Jezus zei ook: “Wees net als jullie Vader goed voor andere mensen. Veroordeel andere mensen niet, dan zal God jou ook niet veroordelen.

Zeg niet dat andere mensen slecht zijn, dan zegt God dat ook niet over jou. Vergeef mensen als ze fouten maken, dan doet God dat ook. Geef, en je zult krijgen, meer dan je kunt vasthouden! Want zoveel als jij aan anderen geeft, zo veel geeft God aan jou.

Overweging “Open Huis”

Bij het lezen van Lucas kwamen de talkshows van nu bij mij in beeld. Jezus zou waarschijnlijk de kans niet gekregen hebben het hele eerste lange deel zonder onderbreking uit te spreken.

Laat staan dat hij aan het laatste deel dat begint met Jezus zei ook: “Wees net als jullie Vader..... enzovoort. Daar was hij niet toegekomen doordat hij al vele malen onderbroken zou zijn.

Sociaal is dat de ander mag uitspreken. Sociaal is ook dat de ander ook niet te lang het woord voert. Waar ligt de grens?

Al lezend kwam bij mij de kwade of ondeugende gedachte op hoe het zou zijn als je op die manier aan de kant van de mensen zou staan die je slecht behandelen.

Niet één maar twee klappen uitdelen, geldlenen zonder terug te betalen, laat staan rente en gratis spullen (proletarisch winkelen werd dat vroeger genoemd).

Al verder denkend en lezend kwam ik uit bij Alain Verhey (Theoloog en schrijver). Alain is door Diana in deze kerk gastvoorganger geweest. Hij publiceert veel op zijn website alainverhey.nl en tijdens de lockdowns stuurt hij voor degenen die zich opgeven dagelijks de Quarantologie. Gisteren was de laatste. Hij gaat zijn boek weer afmaken. Liesbeth en ik luisterden er dagelijks naar en ondersteunen hem. Afgelopen woensdag was zijn thema "Omhels het onrecht", hij schrijft-zegt het volgende en ik citeer: "Heb uw vijanden lief zegt Jezus. Leen zonder iets terug te verwachten. Als ze je op de ene wang slaan, keer ze dan je andere wang toe. Oordeel niet, geef wel, vergeef ook.

Alain gaat verder:" Het valt mij al een tijdje op dat de ideale wereld van Jezus en de Profeten niet eerlijk is.

"Koop voedsel zonder geld, koop wijn en melk zonder betaling" zei Jesaja. Dat kan niet, schrijft Alain. Zoals het liefhebben van je vijand ook niet kan, zoals het vergeven van die ene persoon in je leven ook absoluut niet mogelijk of eerlijk is. Die oneerlijkheid, zo denkt Alain is een Judoworp van Jezus en de profeten. Tot zover Alain Verhey. Hij weidt daar nog verder over uit, zoals te lezen is op zijn website alainverhey.nl

Zelf lees ik over sociale rechtvaardigheid als een wederzijdse verplichting met het thema "Wat gij niet wilt dat u geschiedt doe dat ook een ander niet" Sociaal is wederzijds en gelijkwaardig besluiten. Om een ander niet te slaan, geen geld te lenen zonder terug te betalen en niets te kopen zonder te betalen.

Tot zover mijn poging om de intenties van Sociale Rechtvaardigheid te begrijpen in wat Jezus bedoelde. Voor mij valt dit voor iedereen onder het gezegde: "Verbeter de wereld, maar begin bij jezelf."

Over het verbeteren van de wereld gesproken. De aarde die beschouwd wordt als een open huis, waarvan we toch echt als mensheid zelf de deuren te wijd open hebben gezet.

“Laat alles wat ademt in vrede bestaan”. De natuur en de aarde, die ook moeten ademen en leven, zijn van waarde, maar weerloos tegen ons als mensheid.

Alles van waarde is weerloos.

Zoals beloofd lees ik het gedicht van Lucebert: “De zeer oude zingt”, waarbij ik met compassie aan de aarde en de natuur denk. Het gedicht gaat als volgt:

De zeer oude zingt:

er is niet meer bij weinig
noch is er minder
nog is er onzeker wat er was
wat wordt wordt willoos
als het is is het ernst
het herinnert zich heilloos
en blijft ijlings
Alles van waarde is weerloos
wordt van aanraakbaarheid rijk
en aan alles gelijk

als het hart van de tijd
als het hart van de tijd

Bij Sociale Rechtvaardigheid in relatie tot de natuur en de aarde kom ik ook weer uit bij “Wat gij niet wilt dat u geschiedt doe dat ook een ander niet” Met in gedachten een citaat van de indianen: ” Wij hebben de aarde niet geërfd, wij lenen de aarde van onze kinderen”

In Genesis houdt Jozef open huis voor zijn familie en biedt hen veiligheid en voedsel.

Dan denk ik aan Jozef en de afwegingen die hij misschien gemaakt heeft. Laat ik mijn familie hier wonen, de hele stam of mijn hele volk. Hij kiest uiteindelijk om alleen zijn familie naar Egypte te laten komen. Die persoonlijke keuze in combinatie met de macht die hij heeft brengt mij bij de dilemma's die ontstaan bij het persoonlijk vinden van de balans/grens tussen theorie en praktijk. Tussen het algemeen belang en het eigen belang. Het vinden van evenwicht van Sociale Rechtvaardigheid voor jezelf en die voor de ander.

Waarvan de eenvoudigste manier voor jezelf is de theorie op andere situaties en machthebbers toe te passen.

Waar ligt de grens in de praktijk tussen eigen belang en algemeen belang.

Dat roept de vraag op waar voor mijzelf in de praktijk de grens ligt tussen eigen belang en algemeen belang.

Een permanente vraag met wisselende antwoorden voor jezelf.

Hoe ga ik om met sociale rechtvaardigheid.

Eén begrip dat samengesteld is uit de woorden Sociaal, Recht en Vaardigheid.

Het begrip Sociaal voor de plek die je wilt innemen in de maatschappij, de gemeenschap, de familie. Actief en Pro-actief

De verzamelnaam voor Recht als voor regels die gelden voor iedereen.

Gedeeltelijk vastgelegd in wetten, waar verplichtingen aan vast zitten. En deels met elkaar in het dagelijks leven te ontwikkelen door met elkaar in beweging te blijven en met elkaar te blijven communiceren.

Met Vaardigheid in de zin van bedrevenheid door oefening en praktische ervaring in de omgang en in het gesprek.

Sociale Rechtvaardigheid komt tot stand door Sociaal Vaardig te blijven. Door met elkaar te praten. Het lukt zeker niet met door elkaar te praten. Maar wel door elkaar te laten uitspreken en elkaar dezelfde kans te geven als die we zelf willen. Gehoord worden. Gelijke kansen te krijgen.

Sociale rechtvaardigheid, een maatschappij als een open huis, zonder drempels.

Een maatschappij met mensen die openstaan en elkaar de kans geven, zonder onderscheid en alles wat ademt in vrede laat bestaan.

Moge dat zo zijn voor jezelf en voor de mensen waar je mee omgaat. Open je hart, open je huis.

Pianomuziek door Irina Ursu - Antonova

Geloofsbelijdenis

Ik geloof in een kerk
die haar deuren wijd openzet,
waar ieder welkom is
en niemand buitengesloten wordt,

die geen onderscheid maakt
tussen man en vrouw,
tussen goed en slecht,
waar ieder heilig en zondig is,

die geen rangen en standen kent,
maar waar allen van hoog tot laag
werkelijk broeders en zusters van elkaar zijn,
die haar eigen grenzen overschrijdt
en een Tafel bereidt voor allen
zoals Jezus bedoeld heeft ,

die niet heerst maar dient,
waar recht gedaan wordt aan allen,
die niet denkt aan eigen roem,
maar de kleinen eert
en hen optilt uit hun vernedering,

die op uittocht is uit het land van slavernij
en op weg is naar werkelijke bevrijding voor iedereen,
die haar crisis te boven komt
en blijft getuigen van de hoop
die in haar leeft.

Collecte

*Om onze wekelijkse vieringen te kunnen houden maakt onze gemeenschap kosten. In de Duif dragen veel mensen bij door middel van een periodieke/ jaarlijkse bank- of giroafschrijving. Daarnaast kun je vandaag ook een bijdrage in de collecteschaal doen of een digitale gift doen via onderstaande QRcode:
Iedere bijdrage wordt erg op prijs gesteld. Hartelijk dank!!!*

Intenties die werden opgeschreven in het groene boek

Tafellied: DE TAFEL DER ARMEN*H.Oosterhuis/A.Oomen*

Wat in stilte bloeit, in de luwte van tuinen,
onder de hete zon, op de akker,
heeft Hij bestemd voor de tafel der armen.

Aardekracht, zonkracht is Hij, licht in mensen,
dat wij elkaar verblijden en doen leven,
brood van genade worden, wijn van eeuwig leven.

Maar wie niets hebben, wie zal hen hieraan deel geven?
En die in weelde zwelgen en van niets weten,
wie zal hen naar gerechtigheid doen verlangen?

Aanschijn der aarde, wie zal jou vernieuwen?
Hij die alles zal zijn in allen, heeft ons bestemd om
aarde, jouw aanschijn te vernieuwen.

Nodiging**Breken en delen van brood en wijn****Lied: Alles wacht op u vol hoop**

Alles wacht op u vol hoop.
Alle levenden vragen u om voedsel.
Neemt Gij hun adem weg, zij sterven
en zij vallen terug in het stof.

Zendt Gij uw geest, zij worden herschapen.
Gij geeft de aarde een nieuw gezicht.

Gebed

Wij bidden om een wereld
waarin met elkaar meegeleefd wordt,
waarin mensen alle mensen tot steun zijn
en elkaar behoeden.
Wij bidden om een tijd

dat redelijk inzicht en “samen” het altijd wint,
en de liefde voor elkaar boven ideologieën gaat.
Wij bidden om geloof,
In een rechtvaardig leven op aarde
en een zorgzaam omgaan met de aarde.
Wij bidden om eensgezindheid
om mensen in nood te helpen
en de samenwerking die daarvoor nodig is. Amen.

Lied: Onze Vader

H.Oosterhuis/T.Löwenthal

Onze Vader verborgen,
uw naam worde zichtbaar in ons.
Uw koninkrijk kome op aarde,
Uw wil geschiede.
Een wereld, met bomen tot in de hemel,
waar water, schoonheid en brood,
gerechtigheid is en genade

waar vrede niet hoeft bevochten,
waar troost en vergeving is
en mensen spreken als mensen,
waar kinderen helder en jong zijn,
dieren niet worden gepijnigd,
nooit één mens meer gemarteld,
niet één mens meer geknecht.

Doof de hel in ons hoofd,
leg uw woord op ons hart,
breek het ijzer met handen,
breek de macht van het kwaad.
Van U is de toekomst kome wat komt.

Mededelingen

Slotlied: MENS OP AARDE

H.Oosterhuis/T.Löwenthal

Dat ik aarde zou bewonen,
niet op vleugels als een arend,
niet in schemer als een nachtuil,
niet kortstondig als een bloem,

niet op vinnen onder water,
niet gejaagd en niet de jager,
niet op hoeven, niet met klauwen,
maar op voeten twee.

Om de verte te belopen,
om de horizon te halen
en met handen die wat kunnen:
kappen, ruimen, zaaien, oogsten;

met een neus vol levensadem,
met een buik vol van begeren,
met een hoofd niet in de wolken,
wel geheven naar de zon.

Om te overzien die aarde,
haar te hoeden als een kudde,
haar te dienen als een akker
en te noemen bij haar naam.

Dat ik ben, niet meer of minder,
dan een mens, een kind van mensen,
één van velen, één met allen,
groot en nietig, weerloos vrij

om te zijn elkaar tot zegen,
om te gaan een weg van dagen,
liefdesweg, die ooit zal leiden
naar een menselijk bestaan.

Zegenbede

Laat de zon u zegenen
met haar milde stralen,
zij moge u helen,
licht zijn op uw wegen,
uw hart verwarmen
en bij ontij
een regenboog spannen
aan uw horizon.